

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/15

KARAR NO : 1985/56

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunup Askerî Yargı yerinde görülmekte olan dava ile CMU'nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18. maddelerinde yer alan bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H

Sanıklar : Mehmet Biter ve arkadaşları

O L A Y : 20.3.1978 günü sanıkların içinde bulunduğu yaklaşık 500 kişilik

bir topluluğun yasalara aykırı olarak toplanıp okullar caddesi üzerinde ellerinde çeşitli pankartlar olduğu halde "katil polis, katil iktidar...." sloganlarını atmak suretiyle yürüyüş yaptıkları, daha sonra aynı sloganları tekrarlayarak il meydanında dağıldıkları Tunceli C. Savcılığınca ileri sürülerek, eylemlerine uyan TCK.nun 159/1., 173/so (2 defa) maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle 8.5.1978 günlü, 1978/42 esas, 1978/2 karar sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi; 2.5.1979 günü, 1978/50 esas, 1979/47 karar sayılı ile; Tunceli'de sıkıyönetim ilân edilmiş bulunması ve sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim mahkemesinin görevine dahil olması,

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 1.12.1980 günü, 1980/213-269 sayılı ile; Tunceli de sıkıyönetimin 26.4.1979 günü ilân edildiği suç tarihi 20.3.1978 olduğuna göre ilândan önceki üç ayın dışında kaldığı ve sanıklarla ilgili görülmekte olan başka bir davanın bulunmaması,

Nedenleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş dosya, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığınının 10.1.1985 günlü, 1980/4595 sayılı müzekkere ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 11.3.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Genioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Fer-

hanoğlu'nun Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendik-

ten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, Tunceli ilinde 26.4.1979 günü ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında, 20.3.1978 de işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan olay zabıt varakasinda sanıkların taşıdıkları pankartlarda yer alan "Halkın Gücü", "Halkın Kurtuluşu", "İbolar Ölmez", "Yaşasın Halk Savaşı" gibi ibareler ile "Kahrolsun faşizm, sosyal faşizm", "Bağımsız Kürdistan", "Halklara Özgürlük", gibi sloganlar gözönüne alındığında, atılı suçların sırasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu belirlenmektedir.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesine karşın, sanıklardan Mehmet Biter ve arkadaşları hakkında açılmış ve olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi amacı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiş olan bir başka davada, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nce verilen 23.1.1984 günlü, esas 1983/161, karar 1984/39 sayılı kararda sanık Mehmet Biter'in Tunceli Töb-Der Şube Başkanı olduğunun, aynı dosyada yer alan Tunceli Emniyet Müdürlüğü'ne ait 19.9.1979 gün, 1345 sayılı yazıdan anlaşılakta bulunması, Töb-Der hakkında açılmış dava bulunduğunun bilinmesi nedeni ile Askerî Yargı yerinin görevli kılınması karşısında, bu davanın da 1402 sayılı Yasa'nın 13/b, CMUK.nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18. maddesi uyarınca aynı yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin 1.12.1980 günlü, 1980/213-269 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11.3.1985 gününde kesin olara oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye
Mebrure Gözdemir

Mebrure Gözdemir

Üye
A. Mazhar Akman

A. Mazhar Akman

Üye
Necati Karakiş

Necati Karakiş

Üye
Ergun Argen

Ergun Argen

Üye
Yavuz Özgen

Yavuz Özgen

28.3.1985

i/ç